

Qorti tal-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Appell numru: 21/2012AE

Elmo Insurance Limited

Vs

Kunsill Lokali Gzira

It-Tlieta, 27 ta' Ottubru, 2015.

Din is-sentenza titratta appella li pproponiet Elmo Insurance Limited (**Elmo**) minn decizjoni li nghatat mill-arbitru fl-arbitragg M1999/2009 fl-ismijiet **Elmo Insurance Limited vs Kunsill Lokali Gzira**, fis-16 ta' Mejju 2012. Il-kaz jitrattha dwar hsara li saret fuq il-vettura FBO 893 meta waqa' sinjal tat-traffiku fuqha. Elmo pproponiet arbitragg mandatorju għad-danni kontra l-Kunsill Lokali tal-Gzira (**Kunsill**). Min-naha tieghu l-Kunsill ipropona eccezzjoni preliminari fejn qal li dan ma kienx kaz fejn japplika l-procedura ta' arbitragg mandatorju. Bid-decizjoni tas-16 ta' Mejju 2012 l-arbitru laqa' din l-eccezzjoni u ma kompliex jisma' l-kaz.

Iz-zewg partijiet għamlu riferenza għal sentenzi ta' din il-qorti:-

- i. **Middlesea Insurance plc et vs Gevimida Ltd**, 23 ta' Ottubru 2009. Il-kaz kien jitrattha dwar hajt li għarrraf u laqghet vettura. Din il-qorti ddikjarat li l-procedura ta' arbitragg mandatorju ma kienx japplika għal kaz bhal dak.
- ii. **Joseph Ciscaldi noe vs Nicholas Camilleri**, 19 ta' April 2012 fejn din il-qorti ma qablitx ma' dak li nghad fis-sentenza **Middlesea Insurance plc et vs Gevimida** u ddikjarat li kull kwistjoni li titratta dwar hsara f'vettura għandha tigi determinata f'abritragg mandatorju.

Fis-seduta tal-14 ta' Jannar 2013 id-difensuri tal-partijiet ddikjaraw li kienu qegħdin jirrimmettu ruhhom għal dak li l-partijiet iddikjaraw fir-rikors tal-appell u twiegiba u talbu li tingħata sentenza (fol. 15).

Skond l-Artikolu 1.2 tat-Taqsima A tar-Raba' Skeda tal-Att dwar l-Arbitragg, għandhom jigu determinati f'abritragg:-

"Tilwimiet dwar it-Traffiċku ta' Vetturi bil-Mutur¹.

Kull tilwima ċivili jew kummerċjali, li ma tkunx waħda li jkollha x'taqsam ma' talba għal danni għal ħsara fil-persuna, li tkun tilwima li toriġina minn:

¹ Bl-Ingliz '**Motor Traffic Disputes**'.

- (a) kolliżjoni bejn vetturi, jew
- (b) hsara involontarja fil-proprjeta li tinvolvi l-vetturi, jew
- (c) talba bħal dik kontra assiguratur awtorizzat, kumpannija assiguratriċi fuq il-ħajja, underwriter approvat mill-Ministru responsab bli għat-trasport jew persuna oħra li skont l-Ordinanza dwar l-Assigurazzjoni ta'
- Vetturi tal-Mutur għar-Riskji ta' Terzi Persuni (Kap. 104) jew xi polza ta' assigurazzjoni, tista' tkun responsab bli dwarha, u
- (d) li l-valur tagħha ma jkunx jeċċedi l-ħdax-il elf u sitt mijja u sitta u erbgħin euro u sebgħa u tmenin čenteżmu (11,646.87)".

L-interpretazzjoni li tat din il-qorti fis-sentenza tat-23 ta' Ottubru 2009 jidher li hi logika u ragunata:-

".... mill-istess intestazzjoni tas-subparagrafu 1.2, il-kontroversja li l-legislatur jirrizerva b'mod mandatorju lill-Arbitragg huma dawk li għandhom rapport kawzali ma' incidenti tat-traffiku li jikkagħu danneru materjali fl-istess vetturi jew fil-proprjeta ta' terzi b'effett tat-tamponament f'dik l-istess proprjeta minn vettura jew vetturi ko-involti f'dak l-istess incident stradali. Il-kaz tat-tigrif ta' hajt fuq vettura stazzjonarja mingħajr dik il-konnessjoni mhi wieħed minn dawn".

It-Titlu ta' regolament 1.2 ta' Skeda numru 4 hu **Tilwimiet dwar it-Traffiku ta' Vetturi bil-Mutur** u mhux Tilwimiet dwar Vetturi bil-Mutur. Għal din il-qorti minn dan it-titlu hu car li l-procedura ta' arbitragg mandatorju ma jaapplikax f'kull kaz ta' hsara involontarja fejn tkun involuta vettura. Li kieku l-legislatur kellu l-intenzjoni li din il-procedura tapplika għal kull kaz bhal dak kien jipprovi regolament generali, kif għamel fil-kaz tal-tilwim li għandu x'jaqsam mal-provista tal-elettriku u l-ilma u fejn ried jeskludi r-regolament qal espressament (regolament 1.3).

Din il-qorti ma taqbilx mal-mod kif gie nterpretat regolament 1.2 fil-kawza deciza fid-19 ta' April 2012², in kwantu jwassal għal sitwazzjoni fejn tista' tghid li kull kwistjoni dwar hsara involontarja relatata ma' vetturi, tkun soggetta ghall-arbitragg mandatorju. Dan irrispettivament jekk huwiex *motor traffic dispute* jew le. Din ma tidħirx li kienet l-intenzjoni tal-legislatur.

Il-Qorti taqbel perfettament ma' dak li nghad fis-sentenza tat-23 ta' Ottubru 2009:-

"Trattasi ta' procedimenti, ta' indoli koercittiva, l-istess għandhom jircieu interpretazzjoni ristrettissima. Dan qed jiġi rilevat in kwantu l-interpretazzjoni ta' ligi għandha tkun dejjem konsona mar-raguni u, f'dan il-kaz, ma jidħru li huma ragonevoli, propriu f'materja eccezzjonal u ta' imposizzjoni mandatorja, illi jigu ammessi estensjonijiet ta' kontroversji li l-legislatur ma kkontemplax".

² Il-qorti tosserva wkoll li 'l-fatti ta' dik il-kawza kienu differenti mill-kaz odjern. L-attur talab għad-danni minhabba li waqt li l-konvenut kien qiegħed isuq il-vettura li nghatnat lilu mill-attur b'kirja, għamlilha l-hsara.

Din il-qorti zzid li anke fejn hemm dubju, dan għandu jmur kontra l-applikazzjoni tal-procedura tal-arbitragg mandatorju li wara kollox hi ta' natura straordinarja għaladha l-arbitragg hu min-natura tieghu fakoltattiv u fil-principju jezigi l-kunsens tal-partijiet.

Għal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejjeż kontra l-appellanti.

Anthony Ellul.